

Dagvattenstrategi del 1

Strategi för hantering av dagvatten i
Skellefteå kommun

Antagen: 2014-05-20

Reviderad: 2016

Förord

Denna strategi beskriver Skellefteå kommuns vilja och ambitioner angående dagvatten. Det framgår vem som ansvarar för dagvatten i alla skeden från planering till drift. Vattendirektivet har en central del i strategin och grundsynen är att kommunen ska arbeta för en långsiktig, hållbar dagvattenhantering.

Strategin vänder sig i första hand till alla som arbetar med den fysiska planeringen, miljövården, miljötillsynen, byggande och drift av infrastrukturen och som i olika grad genom beslut och handling påverkar vårt vatten. I andra hand vänder den sig till exploatörer, byggherrar och fastighetsägare.

Strategin är uppdelad i två delar. I första delen ligger fokus på varför det är viktigt att arbeta med dagvattenfrågan samt

övergripande ansvar och lagstiftning. Den andra delen består av bilagor med exempel och checklistor som kan vara till nytta vid tillämpning av riktlinjerna i den första delen. Den första utgåvan av dagvattenstrategin antogs 2014-05-20 av kommunfullmäktige i Skellefteå kommun. Ambitionen är att denna, efterhand som ytterligare kunskap kommer fram, successivt kan kompletteras och fördjupas.

Innehållet i strategins första del har reviderats under 2016. Det som är nytt är förändringar av deltagare i projektgruppen och styrgruppen samt att begreppet funktionsområde har ersatts av begreppet område.

PROJEKTGRUPP

Gabriella Nygren
Samhällsbyggnad, Miljö och hälsa

Anna Bodén
Samhällsbyggnad, Miljö och hälsa

Ulrika Hellsten
Samhällsbyggnad, Fysisk planering

Tomas Lövf
Samhällsbyggnad, Fysisk planering

Zandra Nordin
Samhällsbyggnad, Gator och parker

Helena Jonsson
Samhällsbyggnad, Vatten och avfall

Stina Jonsson
Samhällsbyggnad, Vatten och avfall

Nils-Erik Hedblad
Samhällsbyggnad, Vatten och avfall

Patrik Nilsson
Support och lokaler, Kommunikation

Jonas Johansson
Kommunledningskontoret, Samhällsutveckling

STYRGRUPP

Lars Hedqvist
Kommunledningskontoret

Eva Kinnvall
Samhällsbyggnad, Miljö och hälsa

Stefan Johansson
Samhällsbyggnad, Vatten och avfall

Hans Andersson
Samhällsbyggnad

Harriet Wistemar
Samhällsbyggnad, Fysisk planering

Innehåll

Inledning	s.1-2
------------------------	--------------

Hållbar dagvattenhantering	s.3-4
---	--------------

Mål för dagvattenhantering

Hur ska vi nå målen?

Behov av handlingsplaner

Användningsområden	s.5
---------------------------------	------------

Tidigare dagvattenhantering

Vad säger lagstiftningen?	s.6
--	------------

Plan-och bygglagen

Lagen om allmänna vattentjänster

Vattendirektivet

Miljöbalken

Miljö kvalitetsmål

Aktörer och ansvar	s.7-8
---------------------------------	--------------

Områden

Samhällsplanering

Miljö

Vatten och avlopp

Gator och parker

Övriga aktörers roller

Väghållare

Byggherre

Fastighetsägare och verksamhetsutövare

Ekonomiska följder	s.8
---------------------------------	------------

Foto: Lars Stenmark

Inledning

Dagvattenhantering handlade tidigare uteslutande om bortledning av regn- och smältvatten och dagvattnen. Det betraktades inte som en potentiell föroreningskälla. I dag är det känt att dagvatten ofta innehåller föroreningar som kan påverka kommunens recipienter negativt. Samtidigt finns behov av att förbereda sig för ökad nederbörd som förväntas följa av klimatförändringar.

Målsättningen för framtidens dagvattenhantering är att undvika allvarliga översvämningar och minska föroreningspåverkan i såväl ytvatten som grundvatten. För att åstadkomma en hållbar dagvattenhantering krävs en tydlig ansvarsfördelning, kunskap om gällande krav och en komungemensam ambitionsnivå.

I denna strategi används områden istället för namnen på respektive förvaltning. Anledningen till detta är att strategin inte ska behöva uppdateras vid eventuella organisationsförändringar.

OMRÅDEN

- Samhällsplanering
- Miljö
- Vatten och avlopp
- Gator och parker

I del 2 finns en beskrivning över hur organisationen ser ut och kopplingen mellan kommunens förvaltningar och ovan nämnda områden.

Strategin är uppdelad i två delar. I första delen ligger fokus på varför det är viktigt att arbeta med dagvattenfrågan samt övergripande ansvar och lagstiftning. Den andra delen består av bilagor med ytterligare information, exempel och checklistor som kan vara till nytta vid tillämpning av riktlinjerna i den första delen. I del 2 finns en schematisk bild över vilket ansvar kommunen har genom dess olika områden samt en detaljerad beskrivning av vad ansvaret innebär för varje aktör.

Recipientens känslighet och status enligt Vattendirektivet ska vara styrande vid bedömning av om den tål ytterligare belastning av föroreningar. I del 2 finns Skellefteå kommuns recipienter beskrivna och deras statusklassning enligt Vattendirektivet. Vid bedömning av dagvattnets behov av rening ska både föroreningsinnehållet i dagvattnet och recipientens känslighet beaktas.

Dagvattenstrategin behandlar inte avrinning från åkermark och skogsmark och dess konsekvenser på vattendragen i form av ökad näringsbelastning. Strategin gäller inte verksamheter där dagvattenhanteringen har prövats enligt miljöbalken eller annan lagstiftning t.ex. gruverksamhet.

Innehållet i strategin ska en gång per år granskas med avseende på aktualitet av bygg- och miljönämnden. Huvuddokumentet uppdateras vid behov och ändringar utöver rena faktaändringar beslutas av kommunfullmäktige. Bilagorna i del 2 uppdateras vid behov och ändringar utöver rena faktaändringar beslutas av kommunstyrelsen.

VAD ÄR DAGVATTEN?

Dagvatten utgörs av nederbördsvatten, i form av regn eller avsmält snö, spolvatten eller framträngande grundvatten som tillfälligt rinner av hårdgjorda ytor såsom asfalterade vägar, hustak, byggnadsfasader eller fordon. Det handlar alltså om tillfälligt förkommande vatten avrinnande på mark som inte är täckt av vatten i normala fall, framförallt inom tätbebyggelse och på större vägar utanför tätbebyggda områden.

Vilken påverkan dagvatten har på recipienten beror, förutom på dagvattnets innehåll av föroreningar, även på reci-

ipientens egenskaper och på tillrinningsområdets markanvändning. När det regnar eller snöar tar nederbörden med sig luftföroreningar och när den sedan landar på hårda ytor löser vattnet upp och drar med sig ytterligare föroreningar som i torr eller våt form samlats på hårdgjorda ytor.

En viktig orsak till dagvattenproblematiken är exploatering av mark. På naturliga marker, utan hårdgjorda ytor, kan vattnet renas naturligt genom att infiltrera ned genom jordlagren. När städer och vägar byggs minskar de gröna ytorna som kan sköta denna naturliga reningsprocess.

”Dagvatten utgörs av regn, avsmält snö, spolvatten eller framträngande grundvatten...”

Foto: Carina Wallin

Foto: Gabriella Nygren

Hållbar dagvattenhantering

Då dagvatten leds bort kan det medföra minskad grundvattenbildning i det område vattnet avleds ifrån. Långsiktigt hållbar dagvattenhantering innebär att ta hand om dagvattnet på ett så naturligt sätt som möjligt.

Lokalt omhändertagande av dagvatten ska vara det första alternativet vid planering och exploatering inom Skellefteå kommun. Flödet kan då också utjämnas vilket ger minskade risker för skadliga översvämningar. Om lokalt omhändertagande inte är möjligt, inte räcker till eller av andra orsaker är olämpligt ska dagvattnet ledas till en lämplig plats för omhändertagande via exempelvis dammar där föroreningar då kan tas omhand.

Dagvattenledningar direkt till recipient får endast användas när alla andra alternativ och recipientens påverkan är utredd. I del 2 finns riktvärden för vad dagvattnet i förbindelsepunkt eller utsläppspunkt som högst bör innehålla. Dagvattnet kan i vissa fall behöva renas innan det får släppas till recipient. Recipientens kemiska status och skyddsvärde är avgörande vid utsläpp av dagvatten och skarpare krav än riktvärdena kan därför ställas i vissa fall.

VIKTIGA ASPEKTER FÖR HÅLLBAR DAGVATTENHANTERING

1. Lokalt omhändertagande
2. Omhändertagande på annan plats
3. Direkt till recipient

MÅL FÖR DAGVATTENHANTERING

Genom att aktivt arbeta med dagvattenfrågorna eftersträvas långsiktiga och hållbara dagvattenlösningar enligt följande:

- Tillförsel av föroreningar till dagvattensystem begränsas.
- Recipients kemiska och ekologiska status blir inte sämre på grund av dagvattnet.
- Dagvatten tas om hand så nära källan som möjligt.
- Dagvattensystemet är utformat så att skadlig uppdamning undviks vid kraftiga regn.
- Mängden dagvatten i spillvattenledningar och avloppsreningsverk minimeras.
- Den naturliga grundvattenbildningen påverkas inte negativt av dagvattnet.
- Dagvatten nyttjas som en positiv resurs i stadsbyggnad till exempel för att höja naturvärden och biologisk mångfald, göra områden estetiskt tilltalande och skapa möjlighet till förströelse och lek.
- Vid beslut om hantering av dagvatten tas hänsyn till konsekvenserna av framtidens klimatförändringar.

Målen innebär att åtgärder måste sättas in längs hela dagvattenkedjan från det att regnet träffar mark tills vattnet når recipient. I framtagandet av målen har vattendirektivet och miljökvalitetsnormerna för vatten varit betydelsefulla.

HUR SKA VI NÅ MÅLEN?

En viktig del i arbetet att få renare recipienter är att arbeta med förebyggande åtgärder, det vill säga att se till att föroreningarna inte hamnar i dagvattnet. Det kan ske på en mängd olika sätt; bland annat genom att ställa krav på hantering och förvaring av avfall och kemikalier utomhus hos verksamhetsutövare med miljöfarliga verksamheter och ställa krav på oljeavskiljare eller annan reningsutrustning där det behövs. Även byggnadsmaterial som kan avge tungmetaller bör undvikas. Ju renare gator och vägar är desto renare blir dagvattnet. Det är därför viktigt med gatuunderhållet. Förorenade områden är direkt olämpliga för infiltration eller som översilningsytor för dagvatten eftersom översvämningar kan medföra spridning av föroreningar. Av den anledningen kan dagvattenhanteringen inom vissa förorenade områden behöva prioriteras.

Förutom att minimera föroreningshalten vid källan behövs andra insatser för att den kemiska statusen hos recipienten inte ska bli sämre på grund av dagvattnet. I så stor utsträckning som möjligt bör man utnyttja naturliga reningsmetoder för omhändertagande och rening av dagvattnet. Detta kan ske genom att ta hand om dagvattnet så nära källan som möjligt genom exempelvis infiltration.

Grus, armerat gräs och markvegetation är exempel på genomsläppliga ytor som fungerar för infiltration. Hårdgjorda ytor som asfalt ska undvikas.

Om lokalt omhändertagande av dagvattnet inte är lämpligt på grund av exempelvis förorenad mark eller inte möjligt på grund av att marken inte har den beskaffenhet som krävs för infiltration kan dagvattnet ledas vidare till en annan plats för omhändertagande exempelvis via dammar eller våtmarker.

Dagvattensystemet ska utformas så att skadlig uppdamning undviks vid kraftiga regn, vilket kan ske genom avledning i öppna avrinningsstråk eller flacka diken. Genom öppen avledning blir dagvattenavrinningen trögare vilket kan minska risken för översvämningar och bidrar till en jämnare belastning på recipienten. Diken och översilningsytor i direkt anslutning till gator och vägar har förmåga att såväl rena som fördröja dagvattnet. Reningen sker genom att föroreningar fastläggs i marken, bryts ned i matjordsskiktet eller tas upp av växligheten. Det material som tas upp vid dikesrensning av trafikerade vägar bör betraktas som förorenat.

Öppna avledningssystem i anslutning till vägar ger med rätt utformning också goda möjligheter till begränsning av skador vid olyckor med farligt gods. Genom att minimera mängden dagvatten i spillvattenledningar minskar belastningen på avloppsreningsverken. Det ger minskad kemikalieförbrukning, renare slam och en lägre energiförbrukning då en mindre mängd vatten behöver pumpas och renas. Minskad mängd dagvatten i spillvattenledningar ger minskad risk för översvämningar och ökad flexibilitet inför framtida utnyttjande av olika lokala dagvattenlösningar. Nya dagvattensystem bör på ett naturligt sätt integreras i parker och rekreationsområden. Det går att skapa trivsamma och estetiskt tilltalande miljöer om dagvatten samlas upp på ytan. Det kan utgöra ett positivt inslag i stadsbildningen samtidigt som det skapar förutsättningar för en ökad biologisk mångfald.

”Genom att minimera mängden dagvatten i spillvattenledningarna minskas belastningen på avloppsreningsverket.”

För att gardera mot negativa effekter av framtida klimatförändringar är det viktigt med en god planering. I översiktsplaner bör vattenvägar och större avrinningsstråk markeras och bebyggelse hållas borta från områden som riskerar att översvämmas vid kraftiga regn.

BEHOV AV HANDLINGSPLANER

Antagandet av denna strategi för dagvatten är ett viktigt steg för att förbättra hanteringen av dagvatten i Skellefteå kommun. För att nå målen i detta dokument krävs dock praktiska åtgärder. Dessa åtgärder behöver konkretiseras i handlingsplaner där ansvar, tidplan och budget klart framgår. Handlingsplanerna hanteras som separata dokument men ska ha en klar koppling till denna strategi. Pilotprojekt bör genomföras innehållande objektspecifik överenskommelse innan ansvarsförhållanden kan definieras helt.

Användningsområden

Strategin ska i första hand användas vid kommunens planering och exploatering av nya områden och vid exploatering inom befintliga områden. I andra hand ska den användas för att förbättra befintliga områden. Vissa befintliga områden kan behöva prioriteras för åtgärder på grund av exempelvis översvämningsrisk, att dagvattnet innehåller höga halter av föroreningar eller att recipienten har behov av det.

Vid planering av nya områden finns goda möjligheter att göra rätt från början. Genom att ta med dagvattenfrågan tidigt i planprocessen skapas möjlighet att bedöma på vilket sätt dagvattnet bäst tas omhand.

I befintliga områden som ska exploateras ytterligare är grundsynen att den hårdgjorda ytan inte ska öka, detta kan exempelvis ske genom gröna tak och att undvika hårdgjorda ytor. Eventuellt förlorade genomsläppliga ytor ska i största möjliga mån kompenseras inom närområdet. Med närområde menas område med avrinning till samma recipient. Undantag kan göras i de fall den hårdgjorda ytan eller dess användningsområde inte påverkar miljön negativt i fråga om risk för föroreningar i dagvattnet eller översvämningsrisk. Områden som tidigare har drabbats av skadliga översvämningsrisker eller där risk för detta finns ska skyddas från ytterligare belastning.

TIDIGARE DAGVATTENHANTERING

Dagvatten har tidigare i princip betraktats som ett problem som ska ledas bort från staden så snabbt som möjligt. Dagvattnet har till största del gått i ledningar eller i öppna diken direkt till recipient.

Det finns en snödeponi i kommunen där snö från bland annat centrala Skellefteå deponeras. Smältvattnet från denna renas innan utsläpp till recipient.

”Genom att ta med dagvattenfrågan tidigt i planprocessen skapas möjlighet att bedöma på vilket sätt dagvattnet bäst tas omhand.”

Vad säger lagstiftningen?

Dagvatten berörs av många olika lagstiftningar bland annat plan- och bygglagen, lagen om allmänna vattentjänster, Vattendirektivet och miljöbalken. Rent lagtekniskt faller dagvattenhanteringen in under olika definitioner och rättsliga krav, bland annat beroende på var det uppkommer och hur det tas om hand. Nedan ges en kort beskrivning av de lagar som berör dagvatten. Mer ingående information om lagar och andra krav kring dagvatten finns att läsa i del 2.

PLAN- OCH BYGGLAGEN

Plan- och bygglagen, PBL, är det viktigaste styrdokumentet för en bra dagvattenhantering. PBL innehåller bland annat bestämmelser för översiktsplaner, detaljplaner, bygglov mm och reglerar planläggning och byggande av mark- och vattenområden. Översiktsplaner är inte juridiskt bindande, men ska ge vägledning för beslut om mark- och vattenanvändningen. För avgränsade områden regleras detta i detaljplaner alternativt i områdesbestämmelser, vilka är juridiskt bindande.

I samband med handläggning av bygglov och anmälan enligt PBL kan krav ställas rörande dagvattenhanteringen. Vid ny- och tillbyggnader anges detaljerade föreskrifter avseende installationer för dagvatten i Boverkets byggregler.

LAGEN OM ALLMÄNNA VATTENTJÄNSTER

För dagvatten och anslutning till den allmänna vatten- och avloppsanläggningen finns regler i Lagen om allmänna vattentjänster och kommunens Allmänna bestämmelser om användandet av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (ABVA). Kommunen ska säkerställa att vattenförsörjning och avlopp, t.ex. avledning av dagvatten, ordnas i ett större sammanhang om det berör skyddet för människors hälsa och miljö.

”I vattendirektivet föreskrivs att varken den kemiska eller ekologiska statusen ska bli sämre.”

VATTENDIREKTIVET

EU har tagit fram ett ramdirektiv för vatten med syfte att skydda samtliga vattenförekomster i Europa. Vattendirektivet föreskriver att varken den kemiska eller ekologiska statusen på våra sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten får bli sämre. Skellefteå tillhör Bottenvikens vattendistrikt där Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till Vattenmyndighet. Vattenmyndigheterna och länsstyrelserna har statusklassificerat alla vattenförekomster. Det finns ett åtgärdsprogram för Bottenvikens vattendistrikt som i huvudsak är inriktat mot dessa vattenförekomster. Av åtgärdsprogrammet framgår vilka åtgärder som behöver vidtas och när, samt vilken myndighet eller kommun som

behöver vidta respektive åtgärd. Kommunerna är skyldiga att genomföra de åtgärder som är riktade till dem i fastställda åtgärdsprogram, se vidare i del 2.

MILJÖBALKEN

Dagvatten berörs i flera av miljöbalkens kapitel samt tillhörande förordningar. I 2:a kapitlet miljöbalken finns hänsynsregler med grundläggande krav på bland annat kunskap, skyddsåtgärder och försiktighetsmått. I 9:e kapitlet anges när utsläpp av dagvatten betraktas som miljöfarlig verksamhet, när dagvatten är att betrakta som avloppsvatten samt när vattnet ska avledas, renas eller på annat sätt tas omhand. Krav på anmälningsplikt preciseras i Miljöprövningsförordningen. Vilka krav på tillstånd som finns för att bedriva vattenverksamhet, exempelvis för vissa dagvattenanläggningar preciseras i 11:e kapitlet. Även omhändertagande av vågdagvatten kan räknas som vattenverksamhet. I 26:e kapitlet beskrivs kommunens tillsynsansvar samt krav på egenkontroll. Utifrån Avfallsförordningen kan snö från vinterväghållning betraktas som ett avfall.

MILJÖKVALITETSMÅL

Dagvatten berörs framför allt i fem av Sveriges miljökvalitetsmål; Levande sjöar och vattendrag, Giftfri miljö, Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet och God bebyggd miljö. Miljökvalitetsmålen beskriver den kvalitét miljön bör ha uppnått inom en generation. De är i sig inte juridiskt bindande, men ett styrmedel för kommunens miljöarbete. Regeringen har fastställt elva preciseringar av miljökvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag och en av dessa innebär att sjöar och vattendrag ska ha minst god ekologisk status eller potential och god kemisk status. Det finns ett lokalt miljömål för Skellefteå till år 2025 som säger att vi ska ha ett renare dagvatten som inte förorenar yt- eller grundvatten.

Aktörer och ansvar

Ansvaret för dagvattenfrågorna inom kommunen är fördelat på flera olika aktörer. En samlad bild över vilket ansvar kommunen har genom dess olika områden har sammanställts och finns i del 2. Där visas strukturen för hur ansvaret inom varje område är fördelat under de olika processerna planprocessen, projektering och kontroll, byggskede, drift/underhåll samt tillsyn/övrigt.

Utöver kommunen finns givetvis även andra parter som har ett stort ansvar i olika skeden, exempelvis byggherrar, konsulter och entreprenörer.

Nämnderna har, efter beslut om delegering från kommunfullmäktige, ansvar att utföra arbete inom respektive verksamhet. Respektive nämnd har i sin tur delegerat det praktiska arbetet nedåt i organisationerna. Nedan beskrivs varje aktörs roll och övergripande ansvar. I del 2 beskrivs ansvaret mer detaljerat för varje aktör.

OMRÅDEN

SAMHÄLLSPLANERING

Kommunfullmäktige är ytterst ansvarig för all fysisk planering. Kommunen kan ha flera roller när det gäller dagvatten. I rollen som markägare är kommunen själv exploatör och måste då beakta dagvattenfrågorna även ur det perspektivet.

Kommunen ansvarar för att se till att dagvattenfrågorna (där behov finns) tas med i avtal så som exploaterings- och markanvisningsavtal. I översiktsplanen är det speciellt viktigt att ta hänsyn till förutsättningarna för dagvattenhanteringen vid val av nya exploateringsområden.

Samhällsplaneringen ansvarar för planprocessen, med framtagande av översiktsplaner, detaljplaner mm. I ansvaret ingår att involvera andra områden i planprocessen och att dagvattenfrågor lyfts upp i ett tidigt skede och på så sätt får en bra lösning.

Vid planering beaktas hela avrinningsområdet och inte bara planområdet eftersom omkringliggande områden kan påverkas. Dagvattenfrågorna och övriga förutsättningar för aktuellt planområde vävs samman för att få fram en så bra slutprodukt som möjligt. I detaljplaner är det viktigt att fastställa riktlinjer och regler för dagvattenhanteringen och att dessa följs vid bygglovsgivning.

MILJÖ

Miljö handlägger anmälningar enligt miljöbalken och utövar tillsyn av verksamheter och verksamhetsutövers egenkontroll där även dagvattenfrågor ingår. Miljö deltar som sakkunnig i miljöfrågor som gäller kommunens översikts- och detaljplaner. Det är miljöns roll att lyfta upp dagvatten-

hanterings eventuella miljömässiga påverkan. Det kan t ex finnas fall där marken innehåller föroreningar som kan påverka utformningen av dagvattensystemet för att hindra förorenings-spridning.

VATTEN OCH AVLOPP

Vatten och avlopp ansvarar för avledning av dagvatten inom verksamhetsområde beslutat av kommunfullmäktige.

GATOR OCH PARKER

Gator och parker ansvarar för den allmänna platsmarken inom kommunen (gator, parker och grönytor) och har den övergripande kunskapen om förutsättningar för dagvattenhanteringen av dessa ytor.

Gator och parker ansvarar för bland annat gatuhållning och snöhantering, båda viktiga verksamheter för att minska dagvattnets påverkan på recipienten. Gator och parker ansvarar också för den estetiska utformningen av dagvattenanläggningar samt skötsel av dessa och omkringliggande vegetationsytor/grönytor.

ÖVRIGA AKTÖRERS ROLLER

VÄGHÅLLARE

De två vanligaste väghållarna är kommunen och Trafikverket. Väghållaren svarar för drift, underhåll och investering av trummor och intagsgaller för vägsystemen. Väghållare ska ta hänsyn till bland annat miljöskydd och naturvård. Recipienter kan bli förorenade av medel för halkbekämpning och därför bör väghållaren vara restriktiv med sin saltanvändning. Väghållaren har ansvar för det dagvatten som rinner av från vägområdet. Väl fungerande underhållsrutiner för tömning av dagvattenbrunnar och gatusopning ska finnas.

BYGGHERRE

Under byggtiden är det byggherren som är ansvarig för att dagvattnet (även snö) omhändertas på det sätt som anges i lagstiftning, planer och detta dokument. I de fall det gäller verksamheter som kan medföra utsläpp av föroreningar till dagvattnet ska bygg- och miljönämnden kontaktas. Om dagvattnet ska avledas till den allmänna VA-anläggningen ska kontakt tas med huvudmannen.

- Byggherren ska utreda hur dagvatten ska hanteras och ge förslag på åtgärder utifrån dagvattnets sammansättning och mängd.
- I första hand ska lokalt omhändertagande av dagvatten eller öppen dagvattenhantering användas.
- I andra hand ska samordning av dagvattenhantering i form av dammar, våtmarker med mera diskuteras med kommunen.
- I tredje och sista hand ska avledning till ledningsnätet användas.

FASTIGHETSÄGARE OCH VERKSAMHETSUTÖVARE

Enskilda fastighetsägare är ansvariga för att hanteringen av dagvatten inom den egna fastigheten sker på det sätt som anges i lagstiftning, planer och detta dokument. Detta gäller även hantering och uppläggning av snö. Den som bedriver någon form av verksamhet är ansvarig för att det inte släpps ut mer än obetydliga mängder föroreningar till dagvattnet. Vid förändringar ska de rådande förhållandena beaktas. Vattenvägar och flöden får inte skadas eller ändras så att olägenheter uppkommer för angränsande fastigheter.

- Planera för dagvattenhantering på den egna marken i första hand.
- I andra hand ska kommunen kontaktas för samordning av dagvattenhanteringen i form av dammar, våtmarker eller andra öppna lösningar.
- I tredje och sista hand ska avledning till ledningsnätet användas.
- Vid gödsling av allmän mark och användning av andra kemiska produkter ska det alternativ som påverkar miljön minst användas.
- Väl fungerande underhållsrutiner för tömning av dagvattenbrunnar och gatusopning ska finnas.

”Om dagvattnet ska avledas till den allmänna VA-ledningen ska kontakt tas med huvudmannen.”

Ekonomiska följder

Ett aktivt arbete med dagvatten får både miljömässiga och ekonomiska följder. Innan en åtgärd vidtas ska nyttan kontra kostnaden för åtgärden bedömas. Inom den kommunala verksamheten görs en bedömning utifrån respektive ansvarsområde.

För varje enskilt projekt gör berörd fastighets- eller markägare en fördjupad bedömning. Bygg- och miljönämnden har tillsyn utifrån miljöbalken och kan ställa krav på andra eller ytterligare åtgärder.

Eftersom kommunen behöver arbeta mer aktivt med dagvattenhantering kan det till en början bli ökade kostnader. Kostnader uppstår för planering, investering och drift. På sikt bör kostnaderna minska tack vare färre översvämningar och minskad belastning på ledningsnät och reningsverk. Den ekonomiska vinsten när det gäller minskad belastning på reningsverken beror på lägre energiförbrukning och kemikalieanvändning.

”På sikt bör kostnaderna minska tack vare färre översvämningar och minskad belastning på ledningsnät...”

Foto: Lars Stenmark

Dagvattenstrategi Del 1

Strategi för hantering
av dagvatten i
Skellefteå kommun
Antagen 2014-05-20
Reviderad 2016
www.skelleftea.se